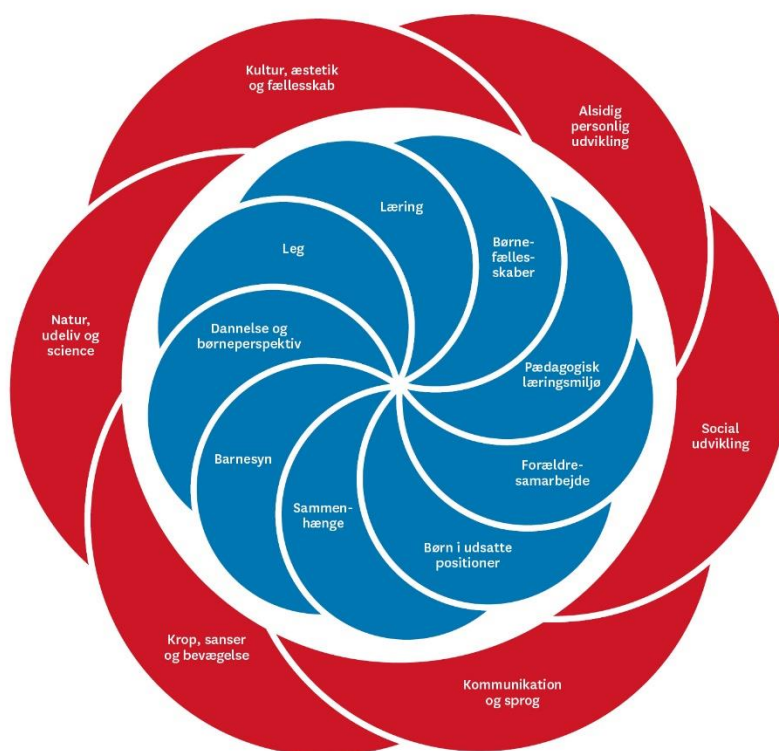

Pædagogisk læreplan for

Dagplejen Silkeborg

2024/25

Dagplejen er en del af dagtilbud for 0-6-årige børn. Dagplejen er et pædagogisk tilbud for de 0-2-årige børn og er med sine ca. 180 dagplejere, 1 dagplejeleder, 8 pædagogiske ledere, 2 administrative medarbejdere og ca. 600 indskrevne børn fordelt geografisk i kommunen.

I dagplejen vægter vi det gode børneliv, hvor dagplejer, pædagogisk leder og forældre i et tæt samarbejde og ud fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagplejen, tager ansvar for- og sikrer barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan er sammen med "Det gode børneliv" vores værdigrundlag og faglige fundament. De danner rammen omkring vores daglige pædagogiske arbejde og medvirker til at videreudvikle kvaliteten af vores praksis gennem refleksioner. De er et værdifuldt og dynamisk redskab, som støtter os i hverdagen og giver os en ramme for at arbejde systematisk med at planlægge, følge op og videreudvikle kvaliteten.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Sådan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene

Børnesyn

At være barn har værdi i sig selv.

I dagplejen ses børn som kompetente og selvstændige individer. Vi skaber rammerne, så børnene bliver aktive medskabere af egen læring og udvikling. Børn er forskellige og har retten til at udvikle sig i eget tempo. Alle børn skal ses og høres og alle børn skal opleve omsorg og nærhed. Alle børn skal være en del af meningsfulde fællesskaber.

Gennem leg understøtter vi børnenes initiativer, fantasi og virkelyst. Børnene har en demokratisk stemme i dagplejen.

Dannelse og børneperspektiv.

Demokrati er retten til at være den man er – og til at være forskellig fra andre. Børnene oplever at være en del af et fællesskab, der er mangfoldigt og hvor hvert barn har forskellige forudsætninger for at indgå. Vi hjælper børnene med at kunne mærke egne og andres følelser og behov ved at italesætte og benævne det.

Vi har øje for børnenes hensigter og intentioner og hjælper dem til at blive hørt og forstået. Vi skal kunne skifte perspektiv og imødekomme børnene.

Vi er opmærksomme på, at børnene får indflydelse på dagligdagen uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Vi respekterer et nej fra et barn - der ikke har lyst til at være med til en aktivitet. Differentierede udfordringer i samme aktivitet, eks: de store tager flyverdragten af, de små tager huen af.

Citat dagplejer

Dagens indhold passer til det enkelte barn og børnegruppen – aktiviteter taler til barnets sanselighed og følelser

Citat dagplejer

Leg, læring og børnefællesskaber

Leg

Vi er bevidste om legens betydning. Vi veksler mellem at gå foran, ved siden af og bagved i børnenes leg. Vi er nærværende og vejledende gennem hele dagen og inspirerer til forskellige typer leg. Vi understøtter, at alle børn er med i fællesskabet og oplever glæden i samværet.

Vi tager udgangspunkt i børnenes interesse, derfra kan vi udvide, berige og justere legen og føre en god leg hen hvor børnene oplever nye erfaringer og dermed læring.

Det er vores ansvar, at se og skabe muligheder for leg og læring for alle børn igennem børnefællesskaber. Dette opleves hele dagen gennem voksen planlagte og spontane aktiviteter og de daglige rutiner.

Legen er gennemgående i hverdagen. Praktiske gøremål og naturlige mellemrum er en del af den legende tilgang.

Læring

0-2-årige børn lærer gennem sanser. Når børn bruger kroppen og alle sanser, dannes betydningsfulde erfaringer. Vi tager udgangspunkt i børnenes engagement og interesse, så det bliver meningsfuldt og sjovt for alle. Børn får lov til at øve sig, og gentagelser er vigtige for at komme i mål med sine færdigheder. Vi støtter børns nysgerrighed og tiltro til egne evner.

At invitere til leg kræver overvejelser, indsigt og viden i forhold til tilrettelæggelse af dagens/ugens legemiljø og stemningen har stor betydning.

Børnefællesskab

Dagplejen er det første fællesskab barnet møder og bliver en del af udenfor familien.

Leg, læring, udvikling og dannelse sker i stærke børnefællesskaber, som dagplejeren sætter rammen for.

I dagplejehjemmene er børnene en del af et lille og nært fællesskab. Et lidt større fællesskab kan være, når man mødes med en anden dagplejer og børn fx i skoven, på legepladsen eller hjemme hos hinanden. Legestuen er et endnu større fællesskab.

Børnene spejler sig i hinanden og lærer egne og andres grænser at kende. De oplever, at være betydningsfulde for andre, at andre vil en og at de bidrager til fællesskabet. Et fællesskab hvor der er plads til alle, så den dag, hvor man måske ikke er helt sig selv, bliver man også taget imod og omfavnet.

Børnene bliver opmærksomme på at gøre noget godt for hinanden.

Et barn kommer op efter middagsluren, de andre sidder ved bordet, et af de andre børn klapper på stolen ved siden af: "her, der er plads til dig."

Børn spørger efter hinanden og er opmærksomme, når der mangler en ven .

Fællesskaber giver os oplevelser sammen med andre.

Citat dagplejere

Pædagogisk læringsmiljø

Sådan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Læringsmiljø

Vi sætter rammen for det gode læringsmiljø hele dagen, hvor børnene gør sig mange forskellige erfaringer både i planlagte og spontane aktiviteter.

Børnene inddrages i hverdagsrutiner f.eks. når vi bevæger os fra en aktivitet til en anden, når vi venter på hinanden, når vi dækker bord, rydder op og øver os i at tage tøj af og på.

I den trygge dagplejegruppe får alle børn mulighed for at gøre erfaringer med kendte og nye sammenhænge. I gæsteplejen får børnene gjort erfaringer med sig selv i en tryk genkendelig ramme med en anden voksen og andre børn. I legestuen møder børnene flere voksne, en større børnegruppe og indgår i et andet og større læringsmiljø.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Sådan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø

Det æstetiske børnemiljø

Dagplejen er kendetegnet ved det hjemlige miljø. Vi lægger vægt på, at alle føler sig velkomne og der summer af en dejlig atmosfære. Børnene sætter spor i indretningen og miljøet er foranderligt i forhold til børnegruppens behov.

Det psykiske børnemiljø:

Vi ved tilknytning er betydningsfuldt. Derfor inviterer vi forældre og barn på besøg, inden barnet begynder i dagplejen. Besøgene er med til at skabe grobund for en god tilknytning og overgang fra hjem til dagplejen.

Vi viser glæde og lyst til samvær med børnene. Vi afstemmer os i kontakten med børnene og ser intentioner bag handlinger. Vi tager ansvar for at skabe en god følelsesmæssig relation til børnene. Vi har en anerkendende tilgang med forudsigelighed og tydelighed. Stemningen er præget af glæde, sjov og spas.

Det fysiske læringsmiljø

Vi gør os overvejelser om, hvad der pirrer, udfordrer og udvikler barnets nysgerrighed. Legetøj er sorteret og tilgængeligt i børnehøjde. Vi gør plads til forskellige udfoldelser både ude og inde. Vi har rammer, der understøtter "det gode børneliv".

Legestationer, bygger videre på lege som børnene har i gangsat

Vi indretter små læringsmiljøer i hjemmet, så legen bliver overskuelig og tilgængelig.

Et legekøkken i køkkenet så de kan spejle, det vi gør.

Dukke-krog, læsehjørne, vi skaber de fysiske rammer og viser vejen.

Citat dagplejere

Se barnet inden for nærmeste udviklingszone. Det er vores ansvar, at det psykiske børnemiljø er godt/rart

Udstråler begejstring med mimik Inkluder alle børn uanset alder og aktivitetsniveau fællesskab, alle har værdi.

Citat dagplejere

Billeder, spejl, knagerækker og bøger i børnehøjde

Vi gør klar til leg og der er små legeområder. Vi tænker over, hvordan rummet tager sig ud i børnehøjde.

Citat dagplejere

Børn i udsatte positioner

Sådan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes

I dagplejen er vores fundament, at alle børn er forskellige og har ret til at udvikle sig i eget tempo. Vi har fokus på inkluderende børnefællesskaber og lige deltagelsesmuligheder for alle børn.

Børns trivsel og udvikling ses i relation til den kontekst, de befinder sig i. Dagplejens hjemlige miljø er unik og giver børnene mulighed for en hverdag i rolige genkendelige omgivelser, som er båret af en tryk voksenrelation.

Børnene bliver mødt med positive forventninger og passende udfordringer i lege og aktiviteter.

Børn kan i kortere eller længere perioder have livsbetingelser, der fordrer en særlig indsats fx præmature eller børn, der har et medfødt handicap. I dagplejen er der mulighed for at ansøge om en dobbeltplads, så der for en tid gives mere plads og rum til at arbejde med en målrettet indsats. Forældre er de primære voksne i børnenes liv og inddrages altid, når der overvejes ansøgning om en dobbeltplads.

I dagplejen er der tæt dialog- og samarbejde mellem forældre, dagplejer og pædagogisk leder om børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi har fokus på tidlig indsats og arbejder med Trivsel på Tværs.

Samarbejde med forældre om børns læring

[Sådan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring](#)

Vi lægger vægt på et tillidsfuldt og åbent forældresamarbejde.

Vi tager initiativ til samtaler om, hvordan vi i fællesskab fremmer barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi vil gerne skabe sammenhæng mellem hjem og dagpleje, som vi gør ved at lytte til forældrenes indsigt i barnets liv, og vi værdsætter den daglige dialog, da vi ved, at forældrene kender barnet bedst.

Forældre og dagplejer udviser respekt for alle børn og voksne. Det gør vi ved at være gode rollemodeller både i dagplejen og hjemme og ved at være nysgerrige på hinandens forskellige perspektiver i dialogen og tale anerkendende til- og om hinanden.

Ved behov for råd og vejledning står dagplejeren og den pædagogiske leder altid til rådighed.

Korte, jævnlige besøg inden barnet begynder i dagpleje. Her skabes tilknytning og vi får kendskab til hinanden. Forældresamtaler i middagsstunden, hvor der er tid og rum til samtalen.

Trivsel på Tværs: Forældre inddrages aktivt i samarbejdet omkring barnet.

Aula: en hurtig måde at kommunikere små beskeder, vise billeder af hverdagen og fælles meddelelser fra dagplejen.

Forældrebestyrelse for hele dagplejen

Citat dagplejere

Sammenhænge

Sådan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de yngste børn, så det skaber sammenhæng fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til dagtilbud.

Sådan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Vi samarbejder med forældrene om den bedste overgang fra hjem til dagpleje og igen fra dagpleje til børnehave. For at gøre overgangen fra hjem til dagpleje optimal kommer familien på korte besøg i dagplejen. Har der været særlige omstændigheder tidligt i barnets liv, som er vigtige, vi kender til, kan familiens sundhedsplejerske være med til en samtale i dagplejen.

Når barnet skal i børnehave skriver dagplejeren i samarbejde med forældrene en overgangsbeskrivelse i "Trivsel på Tværs."

Overgangsbeskrivelsen giver børnehaven et blik på barnets liv i dagplejen og dermed en mulighed for at møde barnet, hvor det er og hvor det er på vej hen.

Hvis der har været særlige opmærksomhedspunkter, vil det også være beskrevet.

Ved behov kan forældre, dagplejer, pædagogiske leder og børnehave mødes, inden barnet begynder i børnehaven.

Inddragelse af lokalsamfundet

Sådan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn

De fleste børn er i dagpleje i deres eget lokalområde. Vi inddrager og udforsker de lokale naturområder fx skove, stier, grønne arealer og legepladser.

Vi samarbejder med lokale foreninger, institutioner og erhvervsdrivende såsom plejehjem, kirken, den lokale købmand, haller, skoler, daginstitutioner, biblioteker m.fl.

Dagplejere og forældre er aktive samarbejdspartnere i forhold til at finde nye ressourcer og lokale aktører, herunder forældre som kan bidrage til det pædagogiske læringsmiljø. Dette gør vi ved at være nysgerrige og opsøgende fx spørge forældrene via Aula.

Mindst hvert andet år genbesøger vi vores principper og handlinger vedr. inddragelse af lokalsamfundet. Dette gør vi på et møde i forældrebestyrelsen.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer, samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Den pædagogiske læreplan beskriver, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal;

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling:

I dagplejen er det lille fællesskab i centrum og børnene får mod til at være sig selv og prøve nyt i trygge forudsigelige rammer. Vi ved, at tilknytning og gode relationer er basis for udvikling. Vi øver os i at forstå børnene indefra og at tage børnenes perspektiv.

Vi skaber læringsmiljøer for både det enkelte barns behov og fra børnegruppens. Vi justerer os og tager tid til det, børnene er optagede af, fordyber os sammen med børnene. Vi øver os i at lytte til hinanden og vente på tur. Vi er opmærksomme på kropssproget hos de børn, der ikke har sprog, så de også bliver hørt.

Børnene får mange erfaringer i fællesskabet og vi støtter og bearbejder indtryk ved at afstemme og justere os. På den måde understøttes børnenes følelsesregulering og empati.

*Vi synger en navnesang og alle bliver nævnt i sangen
Ved modtagelse: hvor er jeg glad for at se dig i både tale og kropssprog
Vi italesætter barnets følelser
Jeg ser dig, jeg hører dig
Citat dagplejere*

Social udvikling

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling

Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre i det lille og nære miljø i dagplejehjemmet og i det større fællesskab, der er i legestuen.

Empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder er vigtige grundelementer i den sociale udvikling. I dagplejen har børnene mulighed for at indgå i relationerne barn-barn og barn-voksen.

Det giver børnene mulighed for at tilegne sig de nødvendige færdigheder til at indgå i positive venskaber og fællesskaber.

I legen øver børnene turtagning, at give hinanden omsorg, at få konkrete erfaringer med sig selv og sine omgivelser.

Vi guider børnene i det sociale samspil og i kontakten med andre. Vi sætter ord på følelser og oversætter børnenes hensigter. Vi spejler børnene og følger deres initiativer

*Børnene spørger efter hinanden og er opmærksomme, når der mangler en ven
Børn der leger ved siden af hinanden med det samme legetøj
Glædes over hinanden positive oplevelser, f.eks. nu kan vi slå en kolbøtte
Citat dagplejere*

Kommunikation og sprog

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog:

Børns kommunikation og sprog udvikles i nære relationer. I dagplejen får børnene en følelse af at være betydningsfulde i kommunikationen, da vi møder børnene med smil, opmærksomhed og tid til at lytte/tale.

Kendte hverdagsrutiner er et godt fundament til dialog og sproglige fællesskaber. Da disse skaber en tryk ramme med rig mulighed for fælles opmærksomhed, spejling og turtagning i dialogen.

Vi har fokus på at bruge et varieret sprog og stille tilpasse sproglige udfordringer i meningsfulde sammenhænge. Vi taler om det vi ser, hører og leger både før, under og bagefter.

Alle de steder hvor vi har det rart og nyder samværet er en oplagt lejlighed til samtale.

*Vi er nærværende, har øjenkontakt sætter ord på følelser og handling. Vi spiser sammen med børnene, taler om maden fx hvor den kommer fra, farver, stor, lille, hård, blød mm., sørger for den gode stemning. Vi synger og laver fagter
Vi arbejder med dialogisk læsning og vi bruger sprogkufferter
Vi siger fjollede ord og leger med rim og remser
Citat dagplejere*

Krop, sanser og bevægelse

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse:

Små børn bruger krop og sanser. Mestring af egen kropslighed er grundlaget for børnenes tilgang til den sociale, følelsesmæssige, sproglige og sansemotoriske udvikling.

I trygge rammer giver vi mulighed for kropslig udfoldelse, vi hopper, danser, kravler og løber. Vi giver børnene plads til at bevæge sig både ude og inde. Bevægelsesglæde smitter.

Vi skaber fleksible legemiljøer, så børnenes kroppe bliver stærke, udholdende, bevægelige og selvhjulpne. Vi opmuntrer børnene til at øve sig, være modige og få nye erfaringer. I de små fællesskaber ser vi hinandens kropslige udtryk, mimik, gestik og sætter ord på børnenes samspil og styrker selvværdsfølelsen.

Mindfulness, børneyoga, dæmpet belysning, musik, massage, sanseposer med dufte

Udendørs – kendskab til forskelligt terræn hvor vi styrker motorikken sand, grus, græs, skovbund, bakker mm. og vi hopper gerne i vandpytter.

Citat dagplejere

Natur, udeliv og science

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science:

Udelivet er en væsentlig del af leg og læringsmiljøet i dagplejen. Når vi er i ude i naturen, pirrer vi børnenes nysgerrighed og får mange fælles naturoplevelser. Vi mærker vinden, det ujævne terræn og hører lydene. Vi oplever farver, dufte og smage. Vi følger årets gang og får viden og ord om planter og dyr. Alle sanser skærpes. Vi bruger naturens frie udfoldelsesmuligheder til at lære egne grænser at kende og til at styrke balance, smidighed og samarbejdsevner.

Science for dagplejebørn betyder, at vi undersøger og undrer os sammen over lys, luft, temperatur, magnetisme mm.

Vi giver børnene mulighed for at få erfaringer med årsag/virkning, og vi leger med begreber som stor-lille; tung-let, lys-mørk osv.

Vi samler æbler og vander blomster

Planter urtebede, som børnene kan være en del af at høste

Vi triller ned af stejle bakker og griner

Vi tager sne med ind i en kop

Vi laver en vægt af en bøjle og to spande

Citat dagplejere

Kultur, æstetik og fællesskab

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab:

Børnene bliver passet i et hjemligt miljø, hvilket gør at børnene tilbydes forskellige æstetiske rammer. I dagplejen ser og sanser børnene mange forskellige kulturer. Børnene oplever at være ligeværdige uanset normer og værdier.

I dagplejen får børnene kendskab til årstider, vi fejrer højtider og traditioner. Vi har øje for mangfoldighed, og vi taler om forskellige kulturer.

Vi stimulerer børnenes lyst til at skabe og bruge fantasien. I dagplejen lader vi os inspirere af nærmiljøet.

Vi samarbejder med andre kulturinstitutioner bibliotek, kirke, museum, Fabulatoriet (rytmik), Grønne Spirer, mindful dagpleje, idrætsdagpleje, fortællekunst mm.

*Malerier på væggene som giver anledning til snak
Pynte op ved højtider
Billeder af børnene i børnehøjde
Gøre noget ud af borddækning, hyggelig og indbydende
Citater dagplejere*

Evalueringsskulturr

Sådan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø

Sådan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år

I dagplejen arbejder vi med evaluering på flere måder. De faglige gevinster er grunden til, at evaluering er en del af dagplejens hverdag. Systematisk evaluering gør, at vi løbende holder øje med vores praksis, tænker over den og ser muligheder for at ændre praksis, hvis der er behov for det.

Systematisk evaluering sætter fokus på, om læringsmiljøet understøtter børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse og sikrer at ingen børn bliver overset.

Vi arbejder med systematisk evaluering i flere sammenhænge. Alene i dagplejehjemmet, i legestuen, via Teams med kolleger og sammen med den pædagogiske leder i tilsyn og sparringsbesøg.

Eksempler på evalueringsskulturr i dagplejen:

Trivsel på Tværs: I Silkeborg Kommune arbejder vi med børns trivsel. Vi trivselsvurderer alle børn i alderen 0-6 år to gange om året. Vi holder selvfølgelig hele tiden øje med om børnene trives. Med Trivsel på Tværs sikrer vi, at det bliver gjort systematisk.

Smtte -modellen: benyttes som redskab til at sætte mål og evaluere på praksis. Den giver mulighed for at sætte fokus på pædagogiske udfordringer, som ønskes ændret eller målrette nye projekter/aktiviteter.

LP- modellen: anvendes, når der opstår udfordringer hvor der er brug for at undersøge og pege på mulige ændringer af den pædagogiske hverdag med henblik på at skabe de bedste betingelser for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Nuzo: Vi tager afsæt i barnets nærmeste udviklingszone.

Se mere om dagplejen Silkeborg på:

Dagplejens hjemmeside

Det gode børneliv i dagplejen

